Trung-Bắc Tân-Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

(BÁO HÀNG NGÀY)

	Cả Đông-pháp và các nước thuộc địa Pháp	Ngoại quốc	Trung-kỳ và Nam-kỳ	Nhà-quê
Một năm . .	6$00	6$90	6$30	6$30
Sáu tháng . .	3.00	3.50	3.20	3.30
Ba tháng . .	1.50	1.75	1.60	1.65
Một tháng . .	0.50	0.60	0.55	0.60
Các công-sở	»	8.00	8.00	9.00
Cảng và	»	8.00	8.00	9.00
Ngoại-quốc	»	4.50	4.25	0.75

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
61-63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : P. B. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN VĂN-LUẬN

Adresse télégraphique :
TRUNG-BẮC TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 180

ANNONCES

Décompte des à raison de 3 lignes au c/m-timètre de hauteur, sur 0m065 de large

Une seule insertion. . . .	0$30 le c/m
Par contrat annuel	
Par centimètre et par insertion.	0$18 le c/m
Réclame dans la 1re page. . . .	2$ la ligne
Annonces judiciaires et légales.	1$50 le c/m

On traite à forfait pour les contrats importants.

Trù-tính việc soạn-dịch ba bộ Tự-điển

(*Tiếp theo*)

Cách soạn bộ Tự-điển Việt-Nam. — Nay xin trù-tính cách soạn bộ Tự-điển Việt-Nam. Phàm những tiếng nào ta có nói đến là phải chú thích cả, hoặc tiếng ấy nhân đâu mà thành, có biết được cũng dẫn vào, hoặc chữ ấy có điển cố sự tích gì, người xưa đã nói ở đâu cũng dẫn chứng vào. Tiếng nào nói chữ Hán cũng chua vào, nhưng tiếng nào có trùng với chữ Hán mà nghĩa khác, đại khái như chữ *tế-tế* (仔細) thời phải chua rằng chữ Hán nghĩa là *kỹ càng*. Chữ nào có trùng với chữ Hán mà nghĩa khác nhau như chữ *trâu* (犀), chữ *tôi* (罪) ấy, thì bắt tắt phải thích làm chi cho phiền, để có bộ Tự-điển Hán Việt thích nghĩa.

Nay chiều trong vận quốc ngữ bắt quá độ ba trăm vần, cứ theo hiện chữ Bắc kỳ và các ông Hán học, Pháp-học thâm niên, hoặc hồi hưu, hoặc ở nhà, cũng được đến ba trăm ông biết chữ Hán; xin mỗi ông soạn cho một vần, rồi họp nhau bàn xét lại là xong.

Cách soạn bộ Tự-điển Hán-Việt. — Bộ này cũng về phần các ngài soạn bộ Tự-điển ta, lựa những chữ cần dùng, không nên dịch cả vô ích. Có chữ nên theo như Tự-điển Tàu, có chữ nên thêm của mình vào. Đại khái như dịch chữ *thái nhất* thì ta chỉ nên theo chữ *thái nhất* (太一) nghĩa là cái nguyên khí lúc chưa có trời đất, cũng là chữ nhất kép 壹 để biên việc sổ sách văn thư khỏi gian, thêm mà thôi, còn những chữ điển-tích xa nên bỏ bớt đi. Lại những chữ nào hay, như là Kinh Dịch có nói: *nhất âm nhất dương chi vị đạo*. Luận-ngữ nói: *ngộ đạo nhất đi quán chi*, thì ta nên dẫn thêm vào. Lại dịch đến chữ nào có tên các bậc anh-hùng hào kiệt, hay là tỉnh thành, sông núi, đến đài danh thắng nào, thì cũng dẫn vào. Đại khái như dịch điển chữ *tục* 贖 tội biện rằng *tục* là tên hủy vua Kinh-dương, là tổ-vương Bắc-hà-Việt; dịch điển chữ *quyền* 權 thì biện rằng ông Ngô-Quyền đánh tan quân Nam-Hán, Việt-Nam ta độc lập từ đó. Như thế mới ra bộ Tự-điển Hán-việt của ta.

Cách soạn bộ Tự-điển Pháp-Việt. — Nay các ông đỗ chữ Pháp đã đi các bậc, lại có các báo-quán, thì cha nhau ra mà dịch, y như bộ Tự-điển Pháp. Chữ Hán có tiếng gì thì ta cũng có tiếng ấy. Người Tàu dịch được sách các nước bên Âu ra chữ Hán, thì ta cũng có thể dịch được sách chữ Pháp ra chữ ta. Còn chữ nào tiếng ta thiếu, là tại ta chưa được thấy cái hình vật ấy, chưa được biết cái ý nghĩa ấy thế nào, thì sao có tiếng gọi, dẫu nước nào cũng vậy. Như trẻ con ta chơi đánh cái cun-cút, cái thia-lia, và tiếng *nu-na-nu-nông* thì người bên Âu biết hình dạng ra thế nào mà dịch ra được tiếng Hồ đến lúc đã thấy biết được cái vật chất ấy, linh hội được cái tinh-thần ấy thì tự nhiên khắc bật được tiếng ra; tiếng nào chưa gọi ra tiếng ta được, thì ta theo tiếng Pháp, tiếng Pháp nào mà dài quá hoặc khó đọc, thì ta theo chữ Hán, chữ Hán cũng là tiếng Thổ-âm ta, ta vẫn nghe quen, không phải theo tiếng Tàu đâu mà ngại!

Việc soạn ba bộ Tự-điển này là việc lớn nhất trong nước nhà ngày nay, ai là người có học là đều có trách-nhậm cả, bởi vậy ai có ý-kiến gì cũng nên giải bày để cùng châm chước.

Than ôi! Trăm năm còn có chi đâu, chẳng qua một nắm cỏ khâu rì rì. Ai đọc đến câu ấy cũng phải sẻn lòng chán nản, người trí mệnh thì ngồi thừ mà đợi, người không học thì ăn chơi phóng túng cho thỏa thích đời. Song học đến câu: *Hữu sinh khí phách tồn thiên địa, bất tử tinh thần tại tử tôn*, thì người biết nghĩ cũng hơi hả lòng mà thích phấn cho con cháu.

Nói đến đây tôi lại sực nhớ đến câu của một vị đại-thần nước ta rằng:«Tòng tiền cái sự nghiệp hiển hách của tôi là bỏ đi hết cả, học may có phúc được chữ nào lưu hậu chăng, ấy là cái sự-nghiệp bất hủ, cái tinh-thần bất tử đó, nhưng không biết có được không.» Các nhà văn-sĩ ta mà được nghe câu ấy thì ai chẳng phải bùng con mắt dậy mà giờ cái nghề cũ của mình ra? Song vì thử sinh vào đời khác thì cho dẫu bậc trạng-nguyên cầu cũ trước thuật suốt đời cũng vị tất đã được chữ nào lưu hậu. Phúc cho nhà văn-sĩ nay sinh gặp buổi giao thời này, có cái vận tự mới, sách vở mới kia ở đâu nó mới mọc ra, là việc soạn ba bộ Tự-điển mới này. Các bộ sách này vô luận rằng hay rằng dở thế nào, song là sách khai mào dẫn lối trước tiên, ai góp được năm ba chữ vào tất là chữ mình được lưu hậu vinh viễn. Chữ mình mà lưu hậu, thì tức là cái sự-nghiệp cái tinh thần mình ở đó. Thì thi ai là chẳng nên cố gắng sức lấy vài ba tháng để hưởng thụ thú sự phúc trường sinh bất tử đó bất tử của một vị đại-thần danh vọng vẫn thường ngậm-ngùi ao-ước ấy, thì chẳng hóa ra uổng bỏ mất cái hạnh phúc trời cho mình sinh được gặp thời ấy lắm dư? Dám mong các nhà văn-sĩ ta mau mau trù tính việc soạn ba bộ sách được chóng xong, để quốc-văn ta thành lập, thì nước nhà mới có cơ tiến hóa vậy.

Tùng-sơn Phạm-huy-Hổ

KÝ TÊN KHÔNG RÕ

Bản-quán xin các ngài mua báo, khi có việc gì viết thư đến hỏi bản-quán, thì cho biết cái số tiền ở từ giấy gửi báo, hoặc là gửi cho bản-quán cái giấy quán-ký, để cho người làm sổ tiện kiểm. Bản-quán nhiều khi không hay ký tên vào, hoặc thấy quán, không sao đọc được, nhiều khi chiếu khi bản-quán không biết ai mà trả lời.

Âu-châu điện-tín

HAVAS

Paris, ngày 4 Janvier 1923

Cuộc hội nghị của các quan thượng-thư Đồng minh về cái vấn đề bồi-thường

Tin thứ nhất

M. Bonar Law cứ thật định giữ ý nguyên cái ý kiến cũ không thay đổi. Có lẽ bữa chiều hôm nay thì hội đồng giải-tán, mà các phái-bộ không họp ý nhau.

Tin thứ hai

Cuộc hội-nghị đã giải tán, quan Poincaré và M. Bonar Law có công-bố rằng hai bên không họp ý nhau về cái vấn đề bồi thường. Sáng mai phái-bộ nước Anh sẽ khởi hành về Londres. Ngày mai các phái bộ Pháp, Bỉ Ý, sẽ thương nghị với nhau.

VÔ-TUYẾN-ĐIỆN

Bordeaux, ngày 5 Janvier 1923

Cuộc hội nghị của các quan Thượng-thư Đồng-minh về cái vấn đề bồi thường

Ngày hôm thứ năm, trong ở dầu kỳ hội nghị buổi chiều, M. Della Torretta là phái viên nước Ý có chỉ nghị cái bản dự thảo của nước Anh về cái phương-án nước Ý. Ông bày tỏ mọi lẽ rằng bản dự thảo ấy làm thiệt cho nước Ý về nhiều. Ông cứ nói: Về khoản bồi thường của hai nước Áo, và nước Hung phải nộp, nước Ý đã không đòi được đồng nào, nay về khoản bồi thường của nước Đức phải nộp, nếu lại không được gì nữa, thì nước Ý thật là thiệt hại to.

Sau quan Poincaré có bày tỏ mọi lẽ về lời ông Bonar Law trần thuyết ngày hôm thứ ba. Đoạn phái-bộ nước Anh có giao cho các phái-bộ các nước một bản án vấn rất dài về cái vấn đề bồi thường.

Dư-luận nước Bỉ đều phản đối bản dự thảo của M. Bonar Law, và tung-thuận bản dự thảo của nước Pháp.

Sau cũng có tin rằng trước khi giải tán kỳ hội nghị ngày hôm thứ năm quan Poincaré và quan Bonar Law có công-bố rằng cái ý kiến của hai nước Anh Pháp không hợp và cần ngại có ảnh thân ái của hai nước đối với nhau.

Các trái khoản của nước Đức

Trong khi hội-nghị quan Bonar Law có chế bản dự-thảo của nước Pháp một điều rằng không nói đến số tổng cộng các trái-khoản của nước Đức. Khi ấy chánh-phủ nước Pháp có đáp lại rằng việc ấn-định số các trái-khoản ấy là trách nhiệm của hội-đồng Bồi-thường.

Sau các báo cũ đăng một bài về việc ấy nói rằng: Cứ theo như bản chương-trình của nước Anh, thì nước Anh thu được của nước Đức hơn là mình phải trả nợ nước Hoa-kỳ thời. Nhưng phải so cái số tổn thiệt của hai nước Anh Pháp về sự chiến-tranh xem nước nào hơn kém. Cứ theo bản dự-thảo của nước Anh thì nước Anh nợ nước Hoa-kỳ 9 nghìn triệu marks or, và phải chi về khoản tự-cấp một số tiền tính ra bằng tiền lợi của một số tiền vốn là 30 nghìn triệu, cộng cả hai khoản là 39 nghìn triệu. Nước Pháp cũng được thu của nước Đức một số tiền bằng của nước Anh, nghĩa là độ chừng 10 nghìn bốn trăm triệu, mà phải trả nợ nước Hoa-kỳ 14 nghìn triệu, và phải chi vào các khoản trợ-cấp là 70 nghìn triệu, cộng cả thảy là 84 nghìn triệu.

Cuộc hội-nghị giảng hòa Đông-Âu

Cuộc hội nghị giảng hòa Đông-Âu vẫn trị trệ như mấy hôm trước. Việc quan trọng nhất trong mấy hôm nay là việc các nhà chính-trị bình về nước Anh và nước Thổ hội-nghị để xét về cái vấn đề Mossoul. Hai bên không hợp ý nhau. Chưa biết bao giờ lại sẽ hội nghị.

Cuộc đi ô tô qua sa-mạc Sahara

M. Citroen có tiếp được một bức điện tín của đoàn xe ô tô nói rằng đã đi tới Kidal, ngày 2 Janvier và ngày 6 Janvier thì sẽ tới Tamboncto.

Thị-giá quốc-trái : 3%. 58. 75
5%. 1915 1916 76 60 — 4%. 1918 63 5
— 5%. 1920 88.50 — 6%. 1920 88.90.

Tin Trung-hoa

Ngày 29 Décembre

Việc Bắc-kinh

Vương-chính-Đình không nhận Đại-lý Nội-các, nói với Lê nguyên-Hồng hết sức điều đình cùng quốc-hội thông quá cái nghị-án nhận Trương-thiệu-Tăng tổ-chức Nội-các.

Tào-Côn tuyên bố phái Bảo-định (phái Tào) không nhận một địa-vị nào trong tòa Nội-các mới cả; nhưng các người trong phái Bảo-Định như Lưu-mông-Canh, Lưu-âu-Xương, Trương-anh Hoa, Ngô-đục-Lân đều vận-động tranh trưởng bộ tài chính.

Việc Phúc-kiến

Quân Hoa-sung Trí hợp với quân Tăng-chí-Bình tiến đánh Luyện-châu: quân Trương-nhũ-Thanh thua luôn mấy trận, tỉ thương nhiều lắm; một đạo viện binh của Trần-quỳnh-Minh do Doãn-Kỷ thống-suất, cũng Hứa gặp nhau, thua một trận phải tan chạy hết; Lý-hạo-Cơ điện về Bắc-kinh xin phái binh giúp cho Thường-đức-Tuinh ở Giang-tây sang viện Luyện-châu.

Việc Quảng-tây

Trần-quỳnh-Minh hứa giúp cho Thẩm-bỗng-Anh nắm mươi vạn quân-sương, hợp cùng với Lâm-Hồ hiệp lực bình-định cái loạn-cục Quảng-tây; sau khi bình-định rồi thì để Thẩm giữ chức-chính mà Lâm giữ quân-chính.

Bài ca Âu-trí-viên

Theo lời Ngô-thì-Quyên nữ-sĩ thì cuốc thi bài ca Âu-trí-viên này cũng lần-lượt đăng báo như cuốc thi thơ nước lạt của ban-quản năm xưa, để nghe những lời bình-phẩm của khách làng văn, rồi sau mới ban đến thưởng điểm-duyệt. Vậy xin nói để các ngài biết rằng các bài đăng ở mục này chưa có phẩm lượng kém trên dưới chi cả, mà cốt tục phách giấu tên, chỉ đánh số thứ-tự mà thôi.

VII

Âu-trí viên khéo vui thay,
Cùng nhau một cửa ngày nay sum vầy.
Những khi ở với me thầy,
Có đâu lại được thế này cho chăng.
Một ngày hai bữa thung thăng,
Nhọc em các dục có chăng nên người.
Mượn tay bảo-mẫu không cười,
Khát thời cho uống đói thời cho ăn.
Nhọc nhằn bao quản khó khăn.
Âu nhi được chốn an thân từ rày.
Tình xăn mong trẻ nghĩa dày,
Ơn trên xếp đặt ra tay thương vì
Biết bao công mướn của thuê,
Từ nay thác me ta thì sẽ vinh.
Chúng ta đông loại sơ sinh,
Đội ơn qui-vị đồng tình cứu mang.
Hội-đồng Khai-trí đức nhân,
Cuộc lợi công gây dựng đáng muôn
Lập trường Âu-trí xa gần,
Lòng thương con trẻ chẳng dần vẹn phần.
Công nhau ta những vui cười,
Dung đồng vệ chốn hiền mai phồng.
Lập nên Âu-trí từ nay,
Có công mài sắt có ngày nên kim.

Nhân-cách

Nhân-cách là gì? Là cách làm người ở đời, nào xử-kỷ, tiếp-vật, sao cho trọn được cái nghĩa-vụ, trách nhiệm đối với xã hội, đứng để phụ công đào-chú của ông giời phú-thác.

Suốt cả Đông-bán-cầu, Tây-bán-cầu đâu đâu cũng có, từ xưa đến nay, từ nay về sau, đời nào cũng có, người giàu sang kẻ nghèo hèn, con giai con gái, người già người trẻ, ai ai là cũng có Nhân-cách ấy, người ta từ khi ở trong bụng mẹ sinh ra, đã có sẵn « nhân chi sơ tính bổn thiện » sau này mà hoàn toàn được nhân-cách thì phải có công giáo-dục của người trên cổ-động, nếu người nào mà không đi vào con đường giáo-dục, thì gọi là người không có nhân cách. Tuy nhân-cách có sẵn từ lúc sơ sinh, nhưng khó g biết giữ gìn lấy thì không được hoàn toàn.

Nhân-cách ở mình người là một trông phải cho nảy nẩn, tai nghe phải cho rõ ràng, miệng nói phải cho chính-đính chân tay làm lụng phải có phép-tắc

Nhân cách ở gia-đình, là cha hiền con hiếu, anh-kính, em thuận chồng xướng vợ nghe, ở mình như thế, ở gia-đình như thế, cho nên nhân-cách hay thì xã-hội thành-lập trên nước được phú-cường, nhân-cách đổ thì xã-hội phải đổ-nát, mà nước ngày hèn yếu.

Kia I Đọc 27 quyển sử bên Á đông và Vạn-quốc sử ký bên Thái-tây, thì biết « nhân dai quần-tử, tỷ ốc khế phong », là nhân-cách của người đời thượng cổ, người nào cũng là người quân-tử trung-hậu, có thể nhà nào cũng treo được bức biển vua phong, « Tam-đại dĩ hoàn, nhân tiêm kiên-ngoa », là nhân-cách của người đời Trung-cổ là từ đời hạ, Thương, Chu về sau, người đời dần dần đã nhiễm được thói kiêu ngoa. « Quần đề quần thương đề không, cảo đề nảo thương cạnh-tranh, » là nhân-cách của người đời bây giờ.

Thời đại có văn-minh và giã-man, nói giống có nồi hơn nồi kém. Cho nên tiến hóa có lúc chóng lúc chậm, trình-độ có khi cao khi hạ Nhân-cách của xã hội ta ngày nay, bọn cổ văn-miếu Á-đông, và văn-minh Thái-tây, chiếm vị-trí trên Lịch-sử, xây cơ tở nhà về đời khai mươi nhâm triệu đồng-bào, hơn bốn trăm năm giáo-dục, đầy vườn nẫu lạc bông bông con tiên ngẫm cảnh, chán rồng thường hoa. Thế mà từ ngày Tân-học xương minh, các nhà bình-luận thường thường vẫn bàn đến vấn đề đó, mà vẫn cho là khuyết-điểm. Bởi sao? nhẫn làm nay trong xã-hội có tân cựu phái. Cựu phái đã quá-độ, tân-phái chưa thành-lập, cho nên nhân-cách chưa được hoàn toàn. Vậy nay nên làm như thế nào thì sửa đổi được?

Học-giới muốn toàn nhân-cách, thì tân-phái phải thiệp-lập thành-kinh Hiền-truyện. bên Nho cựu-phái phải nghiên-cứu triết học tỷ-học bên Âu, người lấy giống, kẻ vun giống, để mà gây lấy một vườn văn-học nước nhà cho thành mỹ-quả. Còn như nông, công, thương và phàn-thực-nghiệp đã có sĩ làm đại-biểu, nhưng thường phải biết « khử ác như khử thảo » : bỏ cái ác tập như bỏ cây có gai, phải biết « phù thảo kỷ dưỡng, như phù-thảo kỷ giáo » : sửa sang cái đức hạnh của mình, như chọn giống tốt cái để ấp, trồn ; thường phải biết « trong-tin là thiên-kim giả-trị » : cái giá trị trong-tín đáng ngàn vàng. Nhân-cách đã hay, thì kết nông-đoàn, tập nông-cục, chế-tạo-thức, sáng tân-khí, chung phiếu hợp cổ, đồng tâu xuất dương. Bất chiến thiệt chiến có thể đã được nơi người ngoài.

Đến như nhân-cách của con gái, thì cách cư-xử, nghĩa-vụng-tay đã có người cọp giải chủ-trương, mà nữ-công nữ-chức, việc buôn-bán, việc canh-cửi, việc chân-chính thực-nghiệp tức là có nhân-cách đích đáng.

Ôi! nước ta đất-cát không hàng Á-đông, giàu mạnh không bằng Thái-lây, còn sở thị chỉ có nhất-cách để so-sánh với các nước thì thuộc phái phong-trào ngoại-giới làm dẫn-truyền, sau phải áo-tập xử lấy lấm trực-tiếp. Vậy thì muốn cứu-vãn lấy phong-tục liên lạc lấy đồng-bào thì ta phải cải-lương nhân-cách, như cải-lương phong-tục vậy.

Có người bảo rằng: vấn-đề nhân-cách nầy, chẳng qua là khảo luận cho người xã-hội, chứ giống hay giống bền, nguyên là giữ bảy công-lệ thôi thì thỉnh chỉ tự-nhiên, đồng-đẳng, bình đẳng, đương lúc dân-tộc cạnh-tranh cần gì mà phải bắt buộc?

Tôi xin thưa rằng : vấn-đề nầy, có ảnh-hưởng cả phong-tục, nhân-loại, kết-lập, hiếu-hưởng, nếu nhân-cách cần cỏi thì nhân-lại hèn-yếu, nhân-tại hèn yếu, thì nhân-loại liền mòn hết, kết-lập hiếu-hưởng, chẳng khác gì loài chim-muông.

Than ôi! Thời-thế thời-tệ, trách-nhiệm ở mình ta Tân báo lấn văn quan-chiêm ở quốc-gia, sĩ nông công thương, trông người định được nhân cách, nem phụ lấn ta, có nhân cách mới làm được người.

Lê-kế-Huyên

VĂN UYÊN

BÀI HÁT

Mừng ông Phận đường tháng tám

« Miền »

Nghìn xưa non nước khí thiêng,
Tới Nam chung đúc khéo riêng một
Kui-lân, khí nói khí coi (ngươi).
Khi đi, khí đứng khí ngồi cũng xinh!

« Nói »

Làng phá-quí có ông công-đệ,
Nhạc trông ông bổ-vệ nếp nhà quan.
Sẵn ngựa xe ông lịch-duyệt giang-san,
Nơi đất-cát ông mở mang phong-(ngươi).

Thử khử bảo bằng tam thời-thiệt,
Khải lên ông rộng, nào-lưỡi ông dài,
Nào bụng ông phệ, tợ ông-địa ông-đài,
Không mỉ vén được chơi xuân là (có thì).

Con tự ngón chẳng ông cũng trải,
Khách làng chơi đến lại mà trông.
Trung-thu đề có mấy ông!

Năm.

MỚI XUẤT BẢN :

MAI-NƯƠNG LỆ-CỐT

(MANON LESCAUT)

Soạn-giả : L'ABBÉ PRÉVOST
Dịch-giả : NGUYỄN-VĂN-VĨNH

In bằng chữ mới, giấy tốt, dầy 290 trang

Giá bán, mỗi quyển. . . . 0$50
Tiền cước, mỗi quyển. . . 0$10

Ngài nào mua, xin gửi thư và măng-đa cho bản-quán

Tự do diễn đàn

Cảm tưởng của thiếu-nữ đối với cái thời-trang của ta

Buổi chiều thứ năm 21 tháng chạp tây năm ngoái, việc nhà được rỗi, em có xin phép nghiêm-đường cùng với người quen lánh mắt rồi mà lại lấy làm thích. Song người ta chẳng phải là một con vật đâu. Vậy xin các bực thức-giả trong nước cũng với các nhà tư bản hãy giúm giúp nhau lại mà hiếu cho quốc-dân những phiền anh có tư-tưởng rộng rãi.

Paul Thierry

Chargé de missions par la Société de Propagande et d'action coloniales

Lấy cái thời-trang mà xét ai cũng tưởng lắm thường mà ngẫm cho kỹ thì thật là một cái ngay cơ khó chữa, vì thế ta cứ lấy dân Hà-thành mà tỉnh bên dân ông chia ba lấy một phần bên đàn bà cũng thế, nay cứ kể mỗi người mặc một cái áo sa tanh (hơn lên kém tối bù vào xấu) hàng trước ngoài thì mỗi năm tính hết tầm vóc Ngoa học mới được tiến thay! dân

Thăng thứ-ký thượng hạng hạng tư :
MM. Mai-Sinh, Đỗ-hữu-An, Ngô-tá-Văn, Ng-hữu-Đức, Ng-v-Hội, Phạm-xuân-Trang, Vũ-v-Chữ, Chu-v-Ký, Ng-v-Ích, Đinh-v-Can.

Thăng thứ-ký hạng nhất :
MM. Ng-v-Tập, Trần-công-Thuyết, Tăng-quang-Giong, Đinh-hữ-Quí Ng-đình Nhân, Bùi-duy-Chinh, Trịnh-

Sĩ tín. — Bản-quán được tin mừng rằng đến ngày 24 tháng một ta này tức là 10 Janvier 1923, cô tăng-sinh ra ông Trần-Phánh sẽ làm lễ cưới tại tòa Đốc-lý Hanoi cho lệnh ái là cô Trần-thị-phi-Phương đẹp duyên với M. Đặng-tích-Trân Đông-pháp Công-chính Tham-tá, tổng sự tại Huế.

Bản quán có lời mừng cô dâu chú rể.

Sở quyên cho Hội Việt-Nam Thanh niên. — Sở thu hai. — Huyện Kim-sơn : MM. Ngô-đăng-Bân, Trần-huyện 5 p ; Trần-v-Rượu 3 p ; Ng-đăng-Kinh, Bùi-ngọc-Khoa 4 p ; Ng-v-Phúc, Vũ-đình-Thỏ, Phạm-đình-Nhu, Ng-đình-Thiều, Đỗ-xuân-Quế, Ng-duy-Trinh, Ng-văn-Thăng, Mme Huyện-Hoàng, Vũ-bách-Quý, Đỗ-Đạt,

Do Viện Lưu trữ Quốc gia I thực hiện số hóa theo đề nghị của Chiếu Đăng Chủ. Kho Sách (Từ microfilm của Đại học Hawaii)

Charpt de diffusion par la Société de Propagande et d'Action coloniales

VIỆC HANOI

Giá bạc. — Kể từ ngày 6 Janvier nầy, giá bạc ở kho Nhà nước định là 7 f. 45

Quan Toàn-quyền đi Ai lao — Quan quyền Toàn-quyền đã tới Thanh-hóa sáng hôm qua khi 10 giờ. Ngài chủ đi với ông phó nhân và quan hầu là đại úy Taierry. Ngài xơi cơm sáng tại tỏa sứ. Lúc 13 giờ rưỡi, ngài lại đi Vinh, 17 giờ thì tới nơi.

Quan quyền Toàn-quyền dừng tại Vinh chừng nửa giờ, rồi lại lên xe đến 18 giờ 30 thì tới Hà-Tĩnh. Cuộc hành trình ngày hôm qua rất là hoàn-hảo. Sáng hôm nay, hồi 5 giờ ngài đi Napé

Bộ Tài-chính Đông-pháp. — Vừa có nghị định bổ lại bộ Tài chính Đông-pháp. Bộ lấy từ nay có một phòng thư-ký do quan phó Tài chính kiêm đốc và các tòa chia ra làm bốn, mỗi tòa có một chức trách riêng.

Tàu buôn ở Đông-pháp giao-thông với Âu châu. — Hãng tàu biển Messageries Maritimes vừa định đặt lại những chuyến tàu buôn ở Đông-pháp không do chính-phủ trợ cấp như ngày trước

Đường tàu lấy chỗ cùng tận là Haiphong chỉ ý là giao-thông với các bải-cảng lớn bên Âu-châu, cứ 28 ngày có một chuyến ở Dunkerque chạy. Lúc tàu về thì có ghé vào Alexandrie (Ai-cập)

Có mấy chiếc tàu lớn như kiểu tàu « *Lieutenant de la Tour* », tên « *Yu-lou* » sẽ dùng chạy ở đường nầy.

Nếu vậy thì việc thương-mại của Đông pháp sẽ được tiện-lợi lắm.

Thứ hai này rước đèn. — Đến thứ hai 8 Janvier nầy có rước đèn. Họp tại sở Thương-chính đường bờ sông và qua những đường phố sau nầy: Đường France, Galliéni, Lanbarède Bobillot, Trần tiễn, bảng Khay hàng Trống hàng Bông Cửa-nam, đường Paginier, đuôn, Général de Badens Félix Faure. Maréchal Joffre.

Bán đất công ở Hanoi. — Việc bán 22 lô đất công ở Hanoi, khu trong thành, nguyên trước yết-thị bán ngày 30-11-22, thì nay định bán ngày thứ hai 15 Janvier 1923, bán tại tòa Đốc lý Hanoi 9 giờ sáng.

Các điều khoản đã ghi trong sổ điều lệ, sổ lầy bằng trong Đông-pháp quan báo số 89 ngày 8-11-22 trang 2436, chỉ trừ có khoản thảo cống chuồng tiêu Nay không bắt phải xây cống về sinh cho chuồng-tiêu nữa. Ai muốn xem sổ điều lệ mới thì cứ đến các nơi kể sau nầy mà xem:

Sở văn-tư ở phố hàng Trống số 59 tại Hanoi.

Sở công-sản ở phố Balny số 9 tại Hanoi.

Tòa Đốc-lý Hanoi (phòng thư-ký).

Phòng khám bệnh

của quan Thầy Thuốc tây

Phòng khám Điều nhà hồn (Rue des Pipes) số nhà 9, ở Hanoi, mới có phòng khám bệnh.

Buổi chiều nào cũng khám từ 2 giờ đến 4 giờ, trừ chủ nhật và ngày lễ.

Phòng nuôi người bệnh mở từ 3 Janvier nầy. 3502

Thăng thưởng trong ngạch các tòa Sứ. — Các viên chức trong ngạch các tòa Sứ có tên sau nầy đều được ghi tên vào sổ thăng thưởng năm 1923 là :

Thăng tham-tá hạng ba :

M. Nguyễn-văn-Đỉnh.

Thăng thư-ký thượng-hạng ngoại hạng :

MM. Hồ-kim-Chi, Trần-văn-hòa.

Thăng thư-ký thượng hạng hạng nhất :

MM. Ng-duy-Oánh, Phạm-v-Ngọi

Thăng thư-ký thượng hạng hạng nhì: MM. Ng-v-Thi, Võ-đình-Bột, Lê-văn-Mỹ, Phạm-năng-Sự.

Thăng thư-ký thượng hạng hạng ba : MM. Võ-văn-Tác, Võ-gia-Tường, Ng-v-Bách, Võ-văn-Hàm, Ng-Đức.

Kỹ-nghệ chiếu-ảnh

(*Tiếp theo*)

Cuộc chiếu ảnh đối với quốc-dân (1)

Ở rạp *Cinéma Palace* Hanoi vừa rồi có chiếu sự tích « Ái-tình hoàng-hậu » là một tích rất thú, vậy ta nên khen ông chủ rạp ấy đã khéo chọn một giấy ảnh của René Lesomptier (Jên-sinh là một nhà học rộng và cũng.

Nhưng cũng nên buồn là nhiều khi thấy những nhà chớp ảnh lại chớp cả những tiền thuyết bị tru cho công chúng xem. Vì có gì hại luân-lý cho bằng để quốc-dân trông thấy những việc do bẩn độc ác không? Tôi nói thế thì chắc có người phản đối rằng : « Đã đành vậy, nhưng rác tội ác bao giờ cũng bị trừng-phạt ». Phải, thế nhưng mà trong mấy hồi luôn, công chúng đã nhìn thấy những chước gian-ác, lừa đối, khiến cho con trẻ nom thấy là bắt chước ngay. Như vậy thì những tiền thuyết họ lưu lý chẳng phải là một cái vạ cho xã hội ru?

Ngay ở bên Pháp, ta chẳng từng trông thấy những kẻ thiếu-niên bắt chước những chuyện chớp bóng như là « Những chuyện bí-mật ở thành Nữu-ước » và « Chuyện người đeo mặt nạ răng trắng » để đánh nhau và ăn cướp ngay ở thành phố đấy u ?

Vậy xin các bực thiếu niên Việt-Nam chớ nghĩ rằng những giấy ảnh chớp những chuyện bên Âu-tây như đánh đuổi nhau bằng ngựa, bằng xe-hơi, vân vân, như chuyện ăn cắp, giết người, là những chuyện tả cảnh của người Âu tây thực như thế đâu. Thật người Âu tây chúng tôi không man mọi như thế. Xét kỹ ra thì biết bao nhiêu giấy ảnh bại như những chuyện trên ấy toàn là giấy Hoa-kỳ hoặc là những tiểu-thuyết không có giá-trị hết.

Những nhà chiếu ảnh của Hoa-kỳ làm nên giàu có chẳng qua là nhờ về sự tiến bộ của nhà nghề mà thôi, chớ thực ra thì họ kém tư tưởng lắm, chính họ cũng biết như vậy, vì ngày tháng tự nhiên ngoài, ở Paris tôi có gặp M Fezri Pisani là đại-biểu của M. Jesse Lasky là một nhà chiếu ảnh có tiếng bên Hoa-kỳ sai sang lập-chức một sở chiếu ảnh tại Pháp, để kiếm tư-tưởng động mà đem về chớp tại Hoa-kỳ.

Nghề chiếu ảnh thật là một nghề thuộc về nhàng cả dân đẳng. Vậy mà quốc-dân thường chỉ được xem những giấy ảnh thường đến nỗi có

(1) Xem ở báo T. T. V. ngày 27 Decembre và ngày 3, ngày 5 Janvier 1923

Cần người làm việc

Sở Cao-lông ở phủ Toàn-quyền, số 156, đường Quan-thánh, Hanoi, cần một người làm máy điện thực giỏi và phải biết về sản-nghiệp chồng nấm.

Tiền lương sẽ định theo công việc làm. 3389

Khô xanh và linh-cơ. Số lĩnh khô-xanh và linh cơ ở trong các hạt Bắc-kỳ năm 1923 định như sau nay

Hạt bình thủ nhất	Khô xanh	Linh cơ
— nhất	165	73
— nhì	165	88
— ba	170	50
— tư	240	45
Bắc-Giang	255	95
Bắc-Kạn	260	85
Bắc-Ninh	120	105
Hà-Đông	165	133
Hải-dương	180	130
Hòa-Bình	150	85
Hưng Yên	120	85
Kiến-An	100	60
Lạng-Sơn	290	115
Lao Kay	135	36
Nam-Định	235	165
Ninh-Bình	120	70
Phú Thọ	145	125
Quảng-Yên	350	58
Sơn-La	120	80
Sơn-Tây	150	85
Thái-Bình	125	120
Thái-Nguyên	320	90
Tuyên Quang	160	90
Vĩnh-Yên	269	114
Yên-Báy	220	60
Hanoi	150	»
Haiphong	115	8
Kho Hanoi	15	»

Oanh học nói của ông Hải-đàm Nguyễn-khách-Doanh soạn, giá bán Op. 20. — Ông Nguyễn-khách-Doanh mới xuất bản quyển sách « Oanh-học-nói », vừa thơ, vừa ca, vừa thư, vừa kể, được có bài lục bát dịch bài gia-huấn của ông Chu bách-Lư là một bài văn rất có ích về đường luân-lý đạo-đức. Ông đề nhan sách là « Oanh-học-nói », trên đầu sách ông có bài thơ giải ý rằng :

Vường bit lòng tơ liễu với cành
Chim oanh học nói buổi xuân xanh.
Cây cao thổ thẻ đà lên tiếng,
Bạn thiết xa-xôi có thấu tình.
Nào trướng oanh thì hơi sớm-sựa,
Những loan rèn đúc lười vàng-anh,
Non sông hỏi khách tri-âm đó,
Chớ nghĩ em hay đã cậy mình.

Mong rằng cái lười vàng-anh của ông rèn-đúc sau nầy sẽ phun châu nhả ngọc còn nhiều, để trong văn-xã nước nhà thêm được nhiều những khúc đương xuân ánh ỏi. Nay hãy xin giới-thiệu cùng các bạn độc giả một quyển sách mới xuất bản nầy là cái giọng bắt đầu lìa-lo học nói của ông.

Khánh thành. — Hôm 13 Janvier nầy, quan Thống-sứ Robin sẽ đến khánh thành cái cầu sắt bắc qua sông Thương ở Phủ-lạng-thương.

Hội hưu — M. Trương-viết-Quế, trí chánh hạng ba hết hạn nghỉ thì nay đổi đi tòng sự tại dinh quan Tuần-phủ Lạng sơn đợi ngày về hưu trí.

Ngạch thừa phái. — M. Lê-tiến-Đạt, thừa phái hạng năm tại phủ Tiên-hưng (Thái-bình) và M. Ng-văn-Huy thừa phái hạng năm tại hai châu nay đổi lẫn cho nhau.

M. Phạm-văn-Sau, thừa phái hạng ba tại phủ Đoan-hùng (Phú-thọ) nay kiêm chức lục sự tại tòa án đệ nhất cấp ở hạt lỵ thay M. Ng-đình-Du về hưu trí.

Có đức thuyên chuyển. — Có Ng-thi-Doan, có đức thực thụ hạng năm hết hạn nghỉ, nay đổi đi Hà-đông thay có Võ-thị-Thiệt là hậu tuyển có đức.

Có Ng-thị-Lan, là có đức thực thụ hết hạn nghỉ nay đổi đi Moncay thay có Ng-thị-Minh là có đức thực thụ hạng sáu xin từ chức.

CÁO PHÓ

Chúng tôi có lời kính cáo để các cụ, các ông, các bà biết cho rằng nội nhân, thân-mẫu chúng tôi là :

Mme THÂN-TRỌNG-QUẾ

tự thế chiều hôm nay, tại nhà số Quảng-lạc, số 2. Chúng tôi định đến 2 giờ chiều ngày mai 7 Janvier này thì cất đám, an táng tại Đất Hiệp-thiện.

Quan-phủ : Thân-trọng-Quế
thư-ký tòa Đốc-lý (buổng Vệ-sinh)
Al-tử : Thân-trọng-Ân
Nữ-tử : Thân-thị-Loan
Đồng gia-quyến đồng kính cáo.

Đầu xanh đã tội tình gì. — Chiều hôm qua, ở phố Sinh-từ có hai vợ chồng nhà kia, chẳng biết bất bình nhau về chuyện gì, mà hai vợ chồng cứ đuổi nhau quanh phố, chị vợ chạy trước, anh chồng lếch thếch bế đứa con chừng 4 tháng chạy theo sau. Mấy tao chỉ tỏ, chỉ vợ bình như nhất định bỏ con cho chồng mà cắp nón ra đi. Anh chồng đuổi theo vợ đến bãi cỏ cạnh Giám thì liền cũng vứt con ra bãi cỏ mà cắt về. Tội nghiệp đứa bé trời rét mướt như thế mà nó để nằm trên bãi hồng giữa chỗ ngã ba đường, khóc như cắt ruột như mẹ bỏ cũng mẹ, mẹ cũng thấy. Sau nghe đâu có người tử-tế đem bế lấy mà giao giả thân nhân nhà nó, nếu không thì đứa bé đến chết rét cứ chẳng chơi.

Lại sáng hôm nay, người ta thấy một cái xác đứa bé con trai mới đẻ đề trong cái sọt, vứt ở bãi cỏ cuối phố Sinh-từ, rồi đây cái thông lên. Đứa bé nom đỏ bỏn, máu me hãy còn đầm đìa. Sở Cảnh-sát đã phái người đến khám rồi đem về nhà xác.

Dịch trâu bò. — Thôn Gia-cả, xã Ngọc-luật tổng Lang-yên và thôn Bancan xã Ngọc-quan tổng Tra linh, châu Thương-lang tỉnh Cao-bằng nay có dịch trâu bò.

Sán-nhiên-đài. — Cuộc thí hát này xưa nay chưa có bao giờ, thế mà rạp Sán-nhiên-đài lập nên lần này là lần thứ nhất, như thế đủ biết là một rạp hát có giá-trị ở trong thành-phố Hanoi ta, trong hội tất phải có nhiều nhà văn-sĩ thì mới nghĩ được những ý kiến hay và có lý-thú như thế, nào như thế thì biết rạp Sán-nhiên-đài thịnh-vượng là đáng lắm. Cứ xem các vai trò đi hết kẻ ở trong chương-trình thì hát thì biết là khó mà cách điểm duyệt như thế rất công bằng lắm. Chỉ hiềm vì chưa rõ lắt thì tinh gì. Mong lắm ! Mong lắm ! 2602

MAU MAU ! ! Bản-hiệu lại mới chế được ít đồ đồng kiểu mới định bầy Đầu-xảo rất giải và bán tết Tây, nhưng chẳ may Đầu-xảo năm nay không nhận đồ đồng, vậy ngài nào cần dùng đến, xin chiếu-cố lại ngay kẻo hết.

Bản-hiệu chủ-nhân lại mua cả các thứ quốc-trái vô-danh nữa mà giá cả rất là phân minh.

Nay kính.

HOÀNG-XUÂN-LAN
Fonderie Tonkinoise
39, Rue des Éventails, Hanoi, 2041

Bắc kỳ Quan-lại ái-hữu hội. — Cần đợi các quan lại hội viên biết trước để có tờ thông đạt định 8 giờ sáng ngày 21 Janvier nầy họp đại hội đồng tại nhà hội K. T. T. Đ Nay nhân quan Chánh hội trưởng phải bận việc quan trọng buổi sáng, nên xin hoãn buổi hội-đồng đến 2 giờ chiều hôm ấy mà cũng họp tại nhà hội K T. T. Đ.

Vậy xin các quan lại trong hội tu đúng thời-giờ đến dự hội cho đông để cho buổi hội đồng có giá trị mà được thêm vui vẻ.

Lại xét luân theo khoản 12 điều lệ hội mà thiết một tiệc rượu vào hồi 7 giờ tối sau khi hội-đồng xong để cho thêm tình liên-lạc. Vậy ông nào bằng lòng dự tiệc xin viết thư cho quan Phó hội trưởng Lê, số 18 phố bảng Gai biết trước 5 ngày để tiện định liệu các việc.

Nay cho đạt
Bẩm hội thư ký

Thảo đường sắt ấn cấp. — Sở Mật-thám đã cho xét về việc kẻ trộm thảo đường 15 đôi sắt nối đường xehỏa ở kilômètre 13 + 300 đường Hànoi đi Việt-trì, xuýt làm cho xe-hỏa trượt bánh.

Cũng vì cờ bạc. — Chiều thứ năm vừa rồi người ta có khiêng vào nhà thương một người bị đâm một nhát vào bụng tối cả ra đó rồi. Hỏi ra thì người ấy tên là Ng-văn-Bằng cùng với mấy tên nữa đang đánh bạc ở trong một nhà ngõ Hội-vũ, không rõ vì cái cớ nhau thế nào mà tên Phạm-đình-Cảnh ở nhà lý lấy dao đâm tên Bằng vào ruột, tên Cảnh cùng tên Trần Bát ở nhà lý đều phải giải vào sở Cảm cả.

Ăn đá chí mạng. — Chiều mồng 4, tên Lê-v-Tỷ 29 tuổi ở cu-li của hiệu Ich-phong ở Thanh-giám bị mấy tên cu-li khác đánh vào bụng thế nào, không vào nhà-thương chưa đến nơi đã chết.

Dịch trang tiếp theo, xin đọc tiếp

Sữa hộp tốt nhất hạng

Bản hiệu mới tìm được một nhà người Đại-Pháp buôn bán chắc chắn, có một thứ sữa đóng hộp,

Hàng thực xấu! Giá thực cao!

Các nhà buôn nhà nghề ai cũng khoe là hàng tốt giá rẻ, bản hiệu không dám tự nhận như thế, chỉ xin các quý khách chiếu cố cho, sẽ biết *giá cao hàng rẻ, hàng xấu hàng tốt* vậy.

VIỆC BẮC-KỲ

HÀ-ĐÔNG

Đường sá nhà quê. — Chẳng phải nói chắc ai cũng biết đường sá nhà-quê ta phần nhiều rất tệ lậu không sao kể xiết. Ngay như làng An-trãng ở huyện Chương-mỹ vốn là một làng trù phú xưa nay, thế mà đường-sá trong làng, tự cổ chí kim, vẫn cứ bùn rác bẩn thỉu, mỗi cơn mưa thấy rất khó

BẮC-NINH

Hội đúc chuông. — Từ hôm 13 cho đến 18 tá, chùa Hàm-long huyện Võ giàng mở hội đúc chuông.

Các bà các cô trong hàng tỉnh rẻ nhau lễ lượt đi lễ hội đông lắm.

PHÚ-LÝ

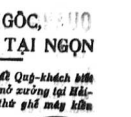
Đá bóng thi. — Hôm 31 Décembre 1922 hội Thanh-á đẹp đã vào đá với hội bóng trong Ninh-bình, chiến

HIỆU BÁN ĐỒ VÀNG BẠC CỦA NGƯỜI VIỆT-NAM
鋪金寶南
BIJOUTERIE — ORFÈVRERIE
NAM-BẢO
Hanoi — 16, Rue de la soie, 16 — Hanoi
CHẾ-TẠO : Vòng, xuyến, hột, chiếc, giầy đeo đồng hồ, giây truyền, đồ vậy, cân ô, tối-học, vỹ thước lá, hộp thuốc lào, vỏ điếu,

BUÔN TẠI GỐC, BÁN TẠI NGỌN

Có lời kính đạt để Quý-khách biết Công-ty chúng tôi mở xưởng tại Hải-phòng làm đủ các thứ ghế mây kiểu « Thonet » :

Chaises
Canapés
Fauteuils

một nhà người Đại-Pháp buôn bán chắc chắn, có một thứ sữa đóng hộp, còn giữ được nguyên chất sữa tươi.

Thứ sữa này, ít đường, mà như thế thời tốt lắm, vì dùng sữa hộp, mà nhiều chất đường, thì người mua phải thiệt-thời lắm lắm.

Vả sữa lắm đường, màu trắng bệch, ngọt giả chẳng thêm ích gì.

Mua sữa nên chọn thứ còn váng mỡ, tức là chất crême còn nguyên chất chưa mất, và phải xem giấy dán ngoài hộp có biên rõ, sữa còn nguyên chất hay không (tout non-écrémé). Mọi người đều công-nhận, vẫn crême làm cho sữa có màu vàng, chất sữa màu vàng-vàng, ấy là thứ tốt nhất, nên dùng hơn cả các thứ khác.

• Muốn thứ thì rất là dễ, chỉ dùng một lượt khác biệt, vì nó thơm tho, không pha chất gì khác vào. Nguyên sữa đặc lắm, sau khi ăn, vẫn còn hương vị, ai đã dùng nó lại muốn dùng mãi. Muốn mua khỏi nhầm, hãng nhân hộp sữa nào có dấu « *đầu con bò* » in dưới chữ LA FAVORITE.

Bản-hiệu lại gửi bán thứ sữa ấy ở hiệu Hock-gume-Seng, 55 phố hàng Bát-cũ, Rue Vieille des Tasses, tại Hanoi, để các ngài lại mua được tiện. Bản-hiệu lại bán nước giá, để chiêu khách.

Kính-cáo

Pharmacie MONTÈS

54, Rue Paul-Bert,

HANOI

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÀM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chớ-nhật thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

Không dám tự nhận như thế; chỉ xin các quý-khách chiếu-cố cho, sẽ biết *giá cao hay rẻ, hàng xấu hay tốt* vậy.

Số mười tám, phố Đường-Thành (18, Rue de la Citadelle Hanoi) trúc là nhà kính chụp ảnh của bản-hiệu.

PHÒNG - THĂM - BỆNH

CỦA QUAN

Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET

Thương thư đội quốc đăng Bắc đẩu bội tinh. Nguyên chuyên về ngoại-khoa tại bệnh viện Tunis, Fez, Rabat, Casablanca Port Said et cập Huế

Ngoại khoa, hộ-sinh, chữa mắt và các trẻ lâm lâu bệnh giang mai

Giờ khám bệnh: buổi sáng 7 giờ đến 9 giờ — chiều 14 — đến 17 —

KHÁM BỆNH Giá 3 đồng một lần

XIN GIẤY LẤM CHỨNG Giá 1 $ 50

Phòng khám bệnh tại ĐƯỜNG GIA LONG 92, GIÂY Nos 3 296

3095

Ngài nào có phiếu quốc-trái hoặc phiếu cổ phần hay trái phiếu của các hội công-Thương khác muốn bán thì xin mời quá-bộ lại hiệu tôi xin tính giá thiệt cao vì có người cần đến nhờ tôi mua hộ nên được giá hời lắm lắm.

Này kính bạch,

ĐỨC-LONG Thương cục

Số 90, Phố Mã-Mây Hanoi

(Tonkin)

Hàng bên Pháp mới sang

Bản hiệu mới nhận được các thứ hàng dùng về mùa rét để may quần áo tây: drap fantaisie, gabardines coiffeurs pour complets, laine pardessus et tissus imperméables và các thứ mũ dạ, etc...

HỢP-KÔNG-THẠNH

99, Rue de la Soie

HANOI

3354

Xin nhận kỹ kẻo lầm

TÂN-LONG

RELIURE ET CORDONNERIE

72, Rue du Pont-en-Bois, 72 — Hanoi

Kính trình các qui-khách

Bản-hiệu chuyên nghề đóng giấy và đóng sách đã lâu năm, làm rất kỹ lưỡng, dùng những giấy tốt.

Đã được các qui-khách tin dùng nhiều lắm. Nay có một hai nhà buôn hám lợi mua giấy cũ những kẻ vô sỹ bỏi chước dán của bản-hiệu đóng vào giấy mà bản-hiệu chưa bắt được tang. Nên các qui-khách lắm mua phải giấy giả hiệu. Vậy xin các qui-khách trong nhận rõ dấu bỏ-giục và cả hòa long của bản-hiệu, cho khỏi mang tiếng.

Nếu các qui-khách có muốn mua được giấy thực hiệu thời xin gởi thư đến cho, bản-hiệu sẽ gửi ngay.

2682 TÂN-LONG, kính cáo.

PHÙ-LÝ

Đá bóng thi. — Hôm 31 Décembre 1922 hội Thanh-điệp đã vào đá với hội bóng trong Ninh-bình, chiều trời quang quẻ, người xem cũng khá đông, thi mạnh thì mềm, người hai hội đều tỏ tài ganh sức. Cuộc chơi đều vui vẻ phải phép, không có sự gì thất hòa. 1er temps thì hòa, đến 2e temps thì bên hội Thanh-điệp được hơn (1/0). Hội mới đá thi lần này là một, như thế thật đã vẻ vang, mong rằng hội sẽ lại tổ chức ở tỉnh nhà một cuộc đá thi, để cho bà con trong thành-phố được chứng kiến cái tài giỏi của các hội-viên, và mong các hội-viên cũng nên cố sức tập rèn để bà đắp cho nên thể đục.

Nhảy xe lửa. — Chuyến xe 4 giờ đi Hanoi chiều hôm 2 Janvier 1923 đến ga Phù-lý chưa đứng yên, thì trên toa hạng tư, bỗng có một người đàm nhảo xuống, ai cũng tưởng chết; may sao có người bèn nhanh tay lôi ra được, không thì đã thật nát xương tan. Xe bốn là một chỗ rất đang nguy, thế mà có kẻ bình thường như thế, thì cũng lạ thực.

VIỆC KINH-ĐÔ

Lường của người. — Một người con gái ở xứ Nong chừng 20 tuổi lên lại Huế đi ở thuê. Một hôm vào ở nhà kia mới đem dấy lấy áo quần nón nẩy cần chỗ nhà mặc vào rồi đi mất, nhưng khi đi ra khỏi nhà một lúc thời người nhà biết được thêm bắt thời đã nẹp vào nhà phạt.

Kẻ trộm phá nhà. — Ở làng Nam-phố có bà kia nhân một hôm đi vắng ở nhà chỉ có có con gái và một cô dâu và hai người tớ gái coi nhà. Trộm đó được tin biết rằng trong nhà không có đàn ông nên chúng nó đến ba đứa vào phía chái sau giở đi một cái cột nhà. Lại lấy mất một cái ngạch bằng, chúng nó làm một cách tự do, dễ người nhà biết thức dậy kêu nhau, chúng nó vẫn nghe mà về; cứ nhỏ cột đào vách như thường không có chút nào sợ hãi cả, như thế thật là táo gan thay. May sao một hồi thời bà chủ về có hai chú lính kéo xe thời chúng nó mới chịu lẩu thoát. Bằng như đêm ấy mà bà chủ không về thời chắc là bọn trộm ấy còn làm lắm điều để lọc túi.

Bản bà con gái là chẳng phải kẻ có sức lực để mà chống cự lại với kẻ trộm. Nếu hôm ấy ở trộm tàn gan một thì nữa thời chắc có cái hại to, nên quan lắm thay

(Xem trang thứ tư)

SÁCH LUẬT MỚI

Quan phó Đinh thương, *A. Dussen de la Barre*, giáo sư trường Cao đẳng Đông-Pháp, mới soạn mọi bộ luật mới sau này:

1 QUỐC TẾ CÔNG PHÁP (Droit international public) giá . . . 8$00

2 QUỐC TẾ TƯ PHÁP (Droit international privé) giá . . . 8$00

3 HÀNG HẢI PHÁP LỆ (Droit maritime) giá . . . 8.00

4 THƯƠNG LUẬT HỌC (Droit commercial) giá . . . 4$00

Những sách luật này, bản quán đã giới thiệu ở số báo ngày 25 Septembre trước.

BÁN TẠI BẢN-QUÁN

Được thưởng gì??

Đấu-xảo Marseille đã tan cuộc từ hôm 15 Novembre 1922, thế mà xem ra trong các nhà làm mũ ở xứ Đông-Pháp này chỉ duy có bản hiệu chịu tốn mà đem các thứ mũ đến trường đấu-xảo Marseille thôi, nay bản-hiệu mới được tin ở bên Pháp sang rằng Hội-đồng đã xét thưởng xong mà đã mông-thưởng cho bản-hiệu một cái « Médaille » Bội-tinh vàng; vậy xin có nhời kính-trình các ngài biết và mừng cho nghề làm các thứ mũ và khăn của bản-hiệu đã tấn-bộ lắm rồi.

Nay kính

HAI-CHINH

79 Phố Cửa-Gỗ 76

HANOI

茂 MAO-SENG 盛

57, Rue Jean-Dupuis (Phố Mới), Hanoi

MÁY NÓI SỐ 248

Hiệu tôi mở từ năm 1889, kể được 31 năm chuyên nghề làm các thứ gạch hoa, cống, chắn-song bằng xi-mo. Được nhiều giấy khen của nhà-nước.

Hàng tốt, giá cũng hạ, vì hiệu tôi muốn mong đông khách.

Qui-khách có dùng, xin mời chiếu cố,

2045 **ĐẠO-THỊNH** kính cáo.

NHÀ-ĐẺ MỚI

70, Phố Hàng-Bông. Hanoi

Nhà Đẻ quan Docteur PAUCOT có 60 buồng, sạch sẽ, tinh mạo, đèn máy, đồ dùng như phòng khách Ô-tên, có người hầu hạ nước nôi, giặt-giũ, và phát sẵn lợi lòng, sữa, chai nước nóng, cồi và cô đỡ, có xiêm.

Sự trông nom lại có hai bà Sagesfammes đã từ chức rồi là bà Phạm-thị-Lý và bà Ng-thị-Yến ở hẳn trong Nhà-Đẻ hàng Bông để đỡ đẻ và tiếp đãi các bà, mà tôi ngày nào cũng lên thăm bắt mạch khai đơn cũng không lấy tiền. Bà nào muốn tiện mời về đỡ ở nhà cũng được.

Ai bằng huyết, tử vẫn huyết bạch, lắm hoi, muốn chửa đẻ vào chỗn đông được (nằm riêng). Xin mời lại xem và hỏi cách thức

Mỗi bà một buồng 10 ngày. **6$00**
Mỗi bà một buồng, 10 ngày. **10.00**
Mỗi bà một buồng, 10 ngày. **15.00**
Mỗi bà hai buồng 10 ngày **20.00**

Ra vào tự do

2557

XIN XEM CHO KỸ

Phần nhiều các qui khách xem báo thiếu ... đăng các bạch các bản-hiệu, đến khi về mua lại mua ở hiệu thuốc khác, sau nhớ mà lắm ra không đỡ được, lại viết thư trách bản-hiệu. Vậy gọi có mấy lời kính trình các qui-khách rõ cho và xin các ngài lưu tâm để có lòng chiếu-cố đến bản-hiệu thì xin nhớ rõ.

• **Nhà Bán-thuốc Ed Montès có đứng-bỏ ba chuồng mà ở ngay giữa phố Tràng-tiền, số nhà 54 Hanoi.** •

Nay kính,

Ed. MONTÈS,

54 Rue Paul Bert, Hanoi

華 PAO-VA 寶

28, Phố Hàng-Bồ, Hanoi

本八行開門前福行內利來寶

Chúng tôi có lời kính trình các qui-khách biết rằng chủ trương của chúng tôi là để chiêu khách, cho nên không những là bán giá thật rẻ, lại còn càng ngày càng thêm hàng lắm cho đủ mọi thức, không kể những đồ vàng bạc thường dùng, chúng tôi lại có buôn ở bên Hồng-Kông và Shanghai những đồ trân châu, bỏ phách, ngọc thạch, nói tóm lại là để của thứ thật trước rồi qui, lối cổ, lối kim mà ngày nay ở cõi Viễn-Đông đang quen. Chúng tôi lại có bán cả mọi thứ đồ sứ Giang-tây như là lọ, bát, tử bình bằng sứ, vân vân.

Cũng kỳ tàu vừa rồi, bản-hiệu lại mới thỉnh thêm được giầm ba tay thợ khéo ở bên Tàu sang, nào là thợ kim-hoàn, nào là thợ chữa các thứ đồng-hồ. — Xin các qui-khách chiếu-cố cho thời chúng tôi lấy làm cảm ơn lắm. Các ngài đến xem, chúng tôi cũng xin nghênh tiếp một cách rất lịch-sự.

PAO-VA

Gérant, n° 28, Rue des Paniers, Hanoi

圓興來

ĐÔNG-HƯNG-VIÊN

HANOI — 90, Phố Hàng Buồm, 90 — TONKIN

Giầy mới số 272

HIỆU CAO-LÂU VÀ TẠP HÓA

Bản-hiệu mở từ năm 1893, là một hiệu cao-lâu Trung-hoa mở trước nhất ở Hà-thành này. Nhà cửa lộng-lẫy lịch-sự, có phòng nhỏ để quý-khách ngồi riêng và phòng lớn để đãi tiệc to.

Các quý-khách muốn đặt tiệc tại bản-hiệu, hay là đem về nhà cũng được, giá cả phải chăng.

Các món ăn lấy đều làm được cả, và cách nấu-nướng vừa-vặn, trong-sạch.

Nay bản-hiệu được phép bán cho cả binh lính Tây, Nam, xin mời các ngài chiếu-cố cho.

QUẢNG-CHÂU-LOAN

Các qui-quan mới tới — Chuyến tàu *Hanoi* tới bến hôm 25 hồi 11 giờ đêm, có quan thổ biển Krantheimer cùng qui phu-nhân, và quan phó Sở Monier tới nơi. Tàu đến khuya thế, mà dân sự tỉnh Fort-Bayard và Tchékam, cũng đến đón đông lắm, khi quan Krantheimer bắt tay khắp lượt,

Lại về chốn cũ

Hiệu **LỢI THÁI** ở phố hàng Bạc số 104 nay mới dọn về nhà cũ số 110

Nhân tiện kính trình qui-khách ở các tỉnh xa được biết hễ các ngài hỏi giá vàng mà bản hiệu đã có giấy thép trả lời, nếu thuận giá thì xin gửi

---

Distillerie du Nord

NGUYỄN-VĂN-MẬU & Cie

31, Bd Henri d'Orleans, Hanoi

Mới có một nhà của người Nam-Việt được phép lập lên để chế các thứ rượu mùi, hiệu là ÔNG SAO, so với các thứ rượu đã chế ra bấy-lâu

---

Nước hoa thượng hạng : Eau de Cologne Montès

Thứ nước hoa này của bản-hiệu chế ra đã lâu, vẫn được tiếng khen là thơm lắm. Các ngài đã dùng đều chịu là hạng qui nhất! Có nhiều ngài ở xa không biết giá; nay xin khai để các qui-khách cùng biết:

Do Võ Phi Hùng số hóa (Tự microfilm của Đại học Cornell)

mà đến tự tỉnh Fort-Bayard và Tchékam, cũng đến đón đông lắm, khi quan Krantheimer bắt tay khắp lượt, thì pháo đốt từ bến cho đến đình ngài. Sáng hôm sau ngài tiếp các quí quan và cả các viên chức Việt-Nam. Từ 9 giờ tới 11 giờ rưỡi. Buổi chiều từ 2 giờ rưỡi tới 4 giờ rưỡi thì tiếp dân bản-xứ.

Tiệc tiễn hành. — Chiều hôm 24 hồi 8 giờ, hội Ái-hữu có thiết tiệc Champagne quan quyền chánh Sứ Guillemain cùng các quí quan. Hội-quán trần thiết rất long trọng, một giàn nhà đủ các quí quan, các hội-trưởng các hội bản địa, mấy ông tân-trợ hội-viên và ba ông hội-viên trị-sự, gian nhà bên cạnh thì đông đủ cả các viên chức Việt-Nam. Lúc sắp nâng cốc, ông Thân-trọng-Yêm thay mặt ông hội-trưởng đọc một bài bằng Pháp văn, kể công đức quan Guillemain, rất là cảm-động. Ngài có nói mấy câu đáp lại rất là từ-tốn.

Hiệu GIUCICH *tức là Công-ty* CHU-VĂN-MINH *ở Haiphong, đường Sadi-Carnot, số 115 có nhà máy nấu dầu và chế các thứ sơn tàu đủ các màu đặt dầu* CON GA VÀNG.

Sơn rất tốt, giá bán phải chăng, xin đồng-bào chiếu cố tới hàu, và viết thư cho bản-hiệu lấy mẫu, sẽ xin gửi biếu ngay. 2055

Thuận - Thành

BOTTIER CHAPELLIER

7, *Rue des Cuisses, Hanoi*

(Số 7, *phố Hàng Hòm*)

Bán-hiệu được giấy tây giao ta và làm mũ, đủ các kiểu già tính trung bình.

Có catalogue để biểu các quí-khách.

NGUYỄN TIẾN-HAM

kính cáo. 2042

Nước hoa vệ-sinh mới sang

Kính trình các quý-khách biết rằng hiệu tôi bán thứ nước hoa Jean de Parys *gọi là* Arôme des Pelleas *dùng để tiếp thuốc-lá, thuốc-điếu và xì-gà.*

Lại có bán đủ các thứ như sau này : nước gội-đầu, cà-rem, phấn, xà-phòng thơm, vân vân.

Bán tại hiệu VŨ-QUANG-PHÚC

Thân-khoán

48, Phố nhà Thờ, 48, Hanoi

Độc-quyền Bai-lẩy Bắc-kỳ

Bán cắt và bán lẻ, giá tính phải chăng. 2068

TRỜ-THIÊN-ĐƯỜNG

Phố Hàng Long, số 30

Phòng giấy ở Hàng Phèn, số 29

(Rue du Vieux Marché)

Hanoi

Bản-hiệu mới xin được phép chuyên-trị về việc hiểu bỷ có đủ các thứ để về các thứ ăn nhạc cho thoả. Lại có cả một bọn tuồng đủ đi phá quan, trị tuyệt. Ai hỏ đơn tinh, về mọi bọn kẻn tây thời việc hỷ thì rất là vui vẻ, mà thiết về ý lực hiếu thì rất là hoàn rẻn. Định giá rất rẻ. Các ngài ở xa muốn thuê bản-hiệu cũng xin nhận. 2052

XE Ô-TÔ

Xe mấy các bạn, chỉ tường thấy chạy mà không thấy tường máy chạy.

Xe cũng **MORS** *thứ mạnh, chở chạy 12 Mã lực.*

Thứ xe này là thứ chính của nước Pháp hồ ra đã 3 lần được giải thưởng thứ nhất về tốc-độ, và đã 2 lần được giải thưởng thứ nhất về sự bền chắc.

Có mấy cái xe cũ chưa **MORS** *thì không bao giờ phải nhọc lòng nhiều, mà cũng có thể đi được mau mau.*

Quí khách nào muốn hỏi giá, hoặc đến xem xét xe **MORS**

Muốn thư cứ đến hỏi ông **ROGER GUIONEAUD** *ở Hà-nội phố hàng Gà (Boulevard Gambetta) số nhà 30 mới thứ.*

Cái Đông Pháp thì có hiệu-sang, chuyên bán thứ xe đẹp tốt.

Việt được phép lập lên để chế các thứ rượu mùi, hiệu là ÔNG SAO, so với các thứ rượu đã chế ra bán tại Bắc-kỳ thì khác nhau lắm, xin quý khách nhận rõ hiệu tem giản có ÔNG SAO khỏi phầm.

Bản-hiệu bán buôn, bán lẻ giá tính rất rẻ. Xin các quý-khách chiếu cố đến cho.

Quý-khách ở xa muốn mua thứ rượu gì hay hỏi bản điều gì xin cứ viết thơ cho bản-hiệu thì bản-hiệu xin trả lời ngay.

Ông nói số 367 2073

THUỐC CHỮA BỆNH KHÔNG NGỦ, VÀ BỆNH ĐAU ĐỚN BỨT RỨT

Đêm không ngủ thì thường sinh ra nhiều nỗi buồn rầu, hỏn hoàng sức khỏe, đường nhỉ nhẽ, đạo phiền thêm lỗi, mất cả mất tiền.

Trong các sở bệnh thường hay sinh ra bệnh ấy. Ai lại ngờ không được thì hay sinh ra nghĩ vẩn nghĩ vơ, dần dần sẵng thức giấc mơ nhọc lộ lông, nghĩ không ra việc, làm lụng gì cũng không muốn, thế mà tâu mãi thì sinh ra bệnh thương tâm hay bệnh giờ giời.

Ai mà không ngủ được hay hèm ngủ, thì nên dùng thuốc *Nevrinase*. Thuốc này làm cho ngủ được ngon giấc, làm cho bổ não, bổ chí, về không sợ ngủ hỏm gì cả.

Thuốc này là do tay một người học trò cũ ở viện Pasteur ở Ba lê bào chế ra.

Ở các hàng bào-chế to đều có bán cả. 2056

NAM-HƯNG-THÀNH

18, Rue des Cuisses, 18

(Phố Hàng-Hòm)

HANOI

Kính trình các quý-khách biết cho rằng bản-hiệu xin vẫn chuyên nghề làm sơn vẽ theo lối Nhật-bản, và lối Annam như làm tủ chạy, hộp, trang, bình, vân vân. Các đồ sơn mới như làm bàn, ghế, tủ, hòm, hộp, bình, vân vân, đều có bán sẵn cả ở hàng, và cũng nhận làm theo kiểu mới, giá bán nhẹ hơn các hiệu khác.

Lại có bán đồ sơn đủ các thứ hàng Saigon hàng tốt, hàng giá hơn các nơi.

Các quý khách ở xa muốn mua, gửi giấy về bản-hiệu xin tính giá phải chăng và gửi hàng theo cách lĩnh hóa giao ngân (Contre remboursement)

Xin các quý-khách chiếu cố. 2087

興 CHẤN-HƯNG 眞

興 興 興